

הוא קנה את היין הזול והסיר ממנו את התווית. הרבנית אפתה עוגה, והוא הביא זאת לרבי. הרבי קיבל את פניו במאור פנים, הושיבו לידו, נטל את בקבוק היין שהביא, ואמר לו: נו, בוא ונשתה לחיים! הרב קובלסקי היה כמשותק מרוב אימה. במוחו עלה הפסוק "אולי ימושני אבי והייתי בעיניו כמתעתע, והבאתי עלי קללה ולא ברכה". הרבי יטעם מן היין הזול ויקפיד חלילה...

פרקי חיים ויראת שמים של הגה"צ רבי שמואל צבי קובלסקי זצ"ל

"עקב היתה רוח אחרת עמו" (במדבר י"ד, כ"ד)

ביקש רבי שמואל צבי לישב בשלוח על התורה ועל עבודת החינוך, ושלוותו הופרה. תקופה קשה עברה על הישיבה שבה לימד, ונערכו בה קיצוצים מפליגים. משרתו ומשכורתו של הרב קובלסקי קוצצו לכדי מחצית. הוא השתכר מאה וחמשים לירות בלבד - משכורת רעב. החלה העת הקשה.

מספרת הרבנית: מסכום זה הוריד קודם כל את דמי המעשר, לאחר מכן הפריש כסף לקניית כרטיסיה לנסיעה לתל אביב לשיבה. נותרו כמאה ועשרים לירות, והוא חילק אותם לארבעה חלקים, כשלושים לירות לשבוע. שלושה שבועות חיינו איכשהו, הסתדרנו בסכום הזעום. בשבוע הרביעי היו מגיעים חשבונות החשמל, המים וקופת החולים וזה היה השבוע הקשה מכל. אין צורך לומר, שבאותה תקופה לא קנינו מאומה, לא בגד ולא רהיט, מאומה. אבל גם במצרכים הבסיסיים הצטמצמו עד למינימום ההכרחי. כל לירה היתה מחושבת. כל אגורה. הייתי נוסעת לתל אביב וקונה בשוק הכרמל. הולכת מדוכן לדוכן ועורכת סקר שווקים למצוא את הדוכן הזול ביותר. כך הייתי נושאת סלים מלאים מצרכי מזון, והכל במטרה אחת: לחיות ממה שיש, להסתפק במה שניתן לנו ממרום. לא ליטול חובות!

להתרחק מהלוואות!

הנהגה זו המסורה היה בידיו מרבו, החזון איש זצ"ל שאמר לו: אדם לא יכול להיות בן תורה, אם הוא לווה כספים. לימים, כאשר הדריך בחורים לקראת חייהם בעתיד, היה משריש בהם כלל זה, ומביא דוגמא חיה מעצמו. סיפר כיצד היו שבתות שבהן לא היה אוכל בבית - ולא נטל הלוואות כדי להישאר בן תורה כהדרת החזון איש.

היה לנו עקרון, מספרת הרבנית לא ליטול על עצמנו חובות. זה הסכום העומד לרשותי, והוא חייב להספיק. אם אקח הלוואה של עשר לירות, לא יהיה מהיכן לשלמה. ולא זו בלבד, אלא שתהום החובות לפתח רובץ הוא, אך יפתחו בפניו סדק, ואי אפשר יהיה

לסתום את הפירצה. כיום מתרגלים לחיות כך, קוראים לזה "לגלגל חובות". ויותר משזה גלגל, זהו כדור שלג ההולך ותופח במרוצתו, עד שעלול הוא לקבור את בעליו תחתיו, וכבר היו דברים מעולם. יחדיו החלטנו, ובעזרת ה' הצלחנו, שלא ליטול אף שקל אחד של חובות למחיה, לחתן ילדים - זה סיפור אחר. אבל למחיה - ברוך השם, שלא הזיקקנו לכך!

כך נהג, וכך חניך את ילדיו. מספר בנו: זכורני, שאבא ביקש ממני לאחר נשואי, שלא אחזיק פנקס צ'קים בכיס, כדי שלא אגרר לחובות. כפי שהדריכו החזון איש, שהלווה אינו יכול להיות בן תורה. התפלאתי לבקשתו, שכן איזה אברך אינו מחזיק פנקס צ'קים ברשותו, איך ניתן להסתדר ללא פנקס צ'קים?! וברוך השם, כיום אני רואה עד כמה צדק!

ואז סיפר לי, שהיתה תקופה שבה הלך ברגל יום יום הלך וחזו לישיבת הרמב"ם בתל-אביב, משום שכסף לנסיעה לא היה לו, וחובות לא רצה לקחת.

על כפות המאזניים

וסיפר, שפעם ביקש להנות את רבו, הרבי מנדבורנה זצ"ל במשלוח